

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Leges.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

spiciis vīctor evalisset: cum animalia singula singulis geniis & ccelorum virtutibus credita, persuasum haberent, quos omni cultu sibi propitiis reddere, & servare curabant, cuius aliquando numen voti compotes explorarent. Quam opinionem magnus etiam Jamblichus, ac plerique alii Platonicae factionis proceres enixissimè fovere contendunt: esse quandam in rebus inferioribus congruentia, ut nunc ita dicam, cum superis afferentes, ideoq; ad sacrificiorum efficacitatem conferre. Neque animata tantum id præstare, verum etiam inanimata, colores, figuræ, numeros: veluti hexagonarius numerus cum Sole congruit, in Crocodilo, in Cane rursus, & canicula Simia. Quædam à natura profectæ rationes, & vires, pari cum Luna temperatura deprehenduntur, ita demum colores, figuræ, formæq; omnes, cuiam superiorum convenire, vel animalium membra singula, ut Gallicor ad solares genios conciliando efficacissimum.

ANIMALIUM CURANDORUM CAUSA. CAP. XXII.

Animalia vero apud Ægyptios ideo, dicit Jamblichus, alebantur, quia dum conservarentur tenerenturque, familiarem proprietatem ad deos atgerent, vimq; communionis inter homines & deosq; conservarent. Quare Mathematici super hoc multa tradiderunt, ac nostris quoque temporibus plerique non postremæ eruditio[n]is viri, certis quibusdam siderum momentis imaginalias hujusmodi signant afflatu captato, ut astri geniive illius tutela, quibus se vel à genesi, vel à professione, vel etiam ab eventu aliquo commendatos credunt, fortunatiores simul ac beatiores habent.

An propter alimoniam, sanitatem, damos, &c.
Sed enim omnia hæc irrita sunt: ac penitus summoventur, cum sanctissimum Christi nomen in omnibus hujusmodi delusiones opponitur: inde enim omne bonum, inde felicitas vera, & incarsura beatitudi. Sed ut suscepimus prosequamur negotio: in honore plantæ etiam fuerunt, ne legimus tantum, ex iis quæ terra naferentur, cultu suscepta existimemus. Phoenices enim plantas divinis honoribus coluere, ut apud Eusebium, & casu aliquo avulsa terra, aut alio quopiam eventu inter mortuas, miseratione, luctu & deploratione, expatrio sacrorum ritu prosecuti sunt. Ad horum ferre imitationem non arborum tantum, verum herbarum atq; florum observationes alias alia de causa excogitavit terra Græcia, uti lauream pro triumphantibus, & iis qui immortalitate dignum aliquid perpetrascent: queram pro iis qui civem servarent, oleaginam & alia quædam pro Gymnasticis, de quibus multa passim Græci tradidere. Namq; hi Pandore primum caput ponunt coronatum a Charitibus. Saturnum Pherecydes ante omnes coronatum ait. Jovem Diorus post evictos Titanos. Idem Priapo tænias dat, & Ariadna fertum. Junoni vitæ Callimachus, de quo alibi ex Tertulliano. Hercules nunc populum, nunc oleastrum, nunc apium capite præfert. Suam Apollo lauream, post Delphicum Draconem interfecit, de quo Pindarus, atq; Callimachus. Liber hederam, cuius rei causam loco suo, ex Harpocratiōne recitavimus, quamvis idem India triumphata lauream tulit: namq; is ut Saturninus, triumphatorum Deus habitus. Milites idem ait etiam myrtle, quæ propria Veneris est, coronari solitos, quamquam & olea, quæ Minervæ debetur in primis, redimiti aliquando processere. Pratereo castrenses, murales, & navales ex auro dari solitas, & quæ late habentur apud Gellium, Suetonium, & alios, & quæ vulgatissima sunt de insignioribus, Græcia certaminibus. Olympiis, Isthmiciis, Argivis, & Pythiis, quorum præmia, oleaster, pinus, apium & malum erant. Unde illud apud Max. Trium: *Minime fas est oleastro malove coronari, qui faciem ipse deceret; ut viator preconio declareris, opus est emulo.* Sed ne videamur immemores Ægyptiorum, iis prima reperta spicas capite circumtulit, quod Leo scriptor Ægyptius tradit. Et ut nostrarum quoque literarum monumenta prosequamur. Eva omnium prima, diceret Tertullianus, pudenda sua foiliis coronavit. Sed qui plura his petierit Claudii Saturnini librum quem de coronis edidit, inquit, qui Tertulliano teste, & origines, & causas, & species, & solennitates earum ita differuit, ut nullam gratiam floris, nullam latitudinem frondis, nullum cespitem aut palmitem non alicui capiti invenias consecratum.

LEGES. CAP. 'XXIII.

Coronam ne caperis. **A**d coronarum demum hieroglyphica reversi, coronam dicimus legum indicium esse, propterea quod certis est vinculis complicata, quibus vita nostra veluti religata coeretur. Atque hæc D. Hier-

A Hieronymi sententia est qui *τέλον μὲν δέρεσθαι*, Pythagoræ symbolum interpretatur leges non esse dilacerandas, sed in vigore & incolumentate sua conservandas. Et quoniam sepes complicatio-
ne quadam ambituque certo coronis quodammodo similes habentur, eadem ratione factum, ut in
Divinis literis ipsæ quoque sepes sint legum hieroglyphicum.

HILARITAS. CAP. XXIV.

Rofeam tamen & florulentam præterire noluimus, quæ quidem corona hilaritatis erat indicium: veteres siquidem convivia celebrantes, ornare se coronis confuerunt cuius rei principium à diademe simplici fuit: ut scilicet frontem fascia confringenteret, quod institutum est salubritatis caufa, ut tradit Athenæus, propterea quod conviviorum mos sit, lese ad bibendum liberius invitare. Ne igitur vinum æquo largius sumptum molestos ad caput vapores attolleret, experimento compererunt plurimum prodest frontem ita colligare. Posteritas vero salubri huic invento decus & ornamentum adjecit, atque ideo fascias illas floribus per vestire cooperunt, quæ res procliviter admodum in effusissimum mox luxum evagata est.

CORNUA. CAP. XXV.

Quae vero corona Regium est gestamen, eam a cornu dictam volunt, passimq; in Divinis literis
& coru pro Rege positum invenias, conveniuntq; similitudine quadam inter se Cornu, radius
lumine, radiis quibusdam igneis promicare videbatur, quem splendorem cum Israeliticus populus
terre non posset, precibus ab eo contendit, ut velata ad eos facie loqueretur. Corona porro Regis
ex instituto veteri, radiorum referunt similitudinem, ut non temere olim institutum sit eas in Apollin-
eo c. xii. preciosis lapillis confici, qui splendore suo fulgentes caput universum radiis illustrant:
atque, ut in Cervo rem hanc totam latius explicavimus, vetusti numi, marmorea aheneaq; Regum
statu plerisque duodecim conspicua radiis ostenduntur. Hinc apud Virgilium Latinus rex feede-
ta inter Aeneam & Turnum sancturus:

*Quadrijugo vebitur curru, cui tempora circum
Aurari bis sex radij fulgentia cingunt,
Solis avi specimen.*

MURI. — CAP. XXVI.

Equentissimus authorum usus coronam pro muris urbium usurpavit. Pindarus Alcimedonti Olympiis, *Ἥρας Φάνον τοῦ Ζεύς*, metaphorice ajunt interpres mœnia: muri enim urbium, tanquam corona sunt. Hinc Anacreon:

Νῦν δέ πότε μήρ' πόλεσθαι φατούσι λωλευ.
Nunc dissipat sunt corona ab oppido.
Urbius at ianicius periret corona. Vel,

urus at jamiam perit corona.
Quod vero coronas Regias non esse discerendas Pythagoram admonuisse dicebamus, sunt qui eodem argumento dictum existimant, quo ignem non esse gladio fodicandum edixit: quippe non esse ut quisquam principibus negotium faceret. Quod vero de regno dicebamus, per Cornu significati, cum id passim in Divinis literis habeatur, superfluum est iis diutius immorari, ut: *Exaltavit cornu Christi sui*, & qua hujusmodi dicta sunt in Cervi commentario Illud hieroglyphicum ante omnia videtur, quod apud Ezechielem Cherubim humano primum capite pingitur, eoque quatuor cornibus bubulis insigni, humeris inde alatis, & pectore leonino, qua in specie Theologi nostri, ut apud Hierosolymitanum Hesychium legere est, insigniores virtutes quatuor, per totidem vituli cornua intelliguntur. Humana quippe facies sapientiam indicat, quam Philosophi aliquot Prudentiam dixerunt, sed sublimius atq; divinus quid in Sapientia nomine, Leoninam nimirtum fortitudinem. Per partem eius in Ezechiel Cherubin am, qua vitulum exscribit, justitiam interpretantur, de qua nonnulla in Bovis commentario. Aquile la species castitatem praese fert, qua sublimi volatu in celum sese erigit: nam Joannes, qui omnino Aquila est, scriptorum omnium consensu intaminata fuile castitate perhibetur. Animadvertisendum tamen est in Hesychiano codice vulgato desiderari quedam, & perpetram esse positum, *In persona Leonis sapientia*, nulla de persona hominis facia mentione.